

Etusivu>Lainsäädäntö ja oikeuskäytäntö>Sanastot ja käännökset

Sanastot ja käännökset

Tässä osassa on lyhyt katsaus tällä hetkellä unionin tasolla käytössä oleviin sanastoihin ja monikielisiin sanastoihin.

Sanastossa luetellaan aakkosjärjestyksessä tietyllä alalla käytössä olevia termejä ja niiden määritelmiä. Kaksikielisessä sanastossa yhdellä kielellä olevat termit määritellään toisella kielellä tai selitetään toisen kielen synonyymejä tai lähes synonyymisiä sanoja käyttäen. Sanasto voi myös muodostua tietyllä tutkimus- tai toimialalla käytössä olevien käsitteiden selityksistä. Oikeusalalla sanasto voi tarkoittaa kahta erilaista välinettä: joko käytössä olevien ilmausten luetteloa, jossa on mukana käännökset eri maita varten, tai termien määritelmien luetteloa.

Sanastoja

IATE

IATE (InterActive Terminology for Europe) on **monikielinen termitietokanta**, jota käytetään käännösapuna Euroopan unionin toimielimissä.

Se on **hakukone**, johon on koottu termejä ja ilmaisuja kaikilta EU:n toiminnan osa-alueilta. Hakukoneen tarkoituksenmukainen käyttö vaatii melko ammattimaista kohdekielen osaamista. IATE on erittäin hyödyllinen väline ammattikäytäntäjille, mutta ei sovellu yhtä hyvin yleisön, oikeusviranomaisten tai oikeusalan ammattilaisten käyttöön. Kääntäjät itse syöttävät termien ja ilmausten käännökset ja laativat näin uusia tietueita tai laajentavat jo olemassa olevia tietueita. IATE antaa käännösehdotuksia useilla, joskaan ei kaikilla, Euroopan unionin virallisilla kielillä.

Tietokantaa voi käyttää maksutta.

Synonyymisanakirja

EU Vocabularies (EU:n sanastot)

EU Vocabularies -sivuston kautta voi tutustua EU:n toimielinten ja laitosten hallinnoimiin sanastoihin, joihin kuuluu erilaisia kontrolloituja sanastoja, kaavioita, ontologioita ja tietomalleja. EU:n sanastot ovat osa EU:n avoimen datan aloitetta, joten sen koko sisältö on yleisön saatavilla maksutta.

Tesaurus on käytössä 23:lla Euroopan unionin virallisella kielellä.

MONIKIELINEN VERTAILEVA OIKEUSSANASTO VJM

VJM on kokoelma monikielisiä ja useisiin eri oikeusjärjestelmiin perustuvia termitietueita (yli 23 kieltä ja 30 EU:n oikeusjärjestelmää), jonka ovat laatineet Euroopan unionin tuomioistuimen juristi-lingvistit oikeusvertailuun perustuvan laajan tutkimustyön pohjalta.

Se sisältää tällä hetkellä noin 650 monikielistä termitietuetta (20 000 termiä) muun muassa perheoikeuden, maahanmuuttolainsäädännön ja lähitulevaisuudessa myös rikosoikeuden alalta. Kaikki tietueet ovat saatavilla **IATE**-termitietokannassa.

VJM:n termitietueet sisältävät hyvin yksityiskohtaista tietoa, kuten (eri oikeusjärjestelmiin perustuvia) määritelmiä, oikeusvertailua koskevia huomautuksia, oikeudellisia viitteitä (lainsäädäntöön, oikeuskäytäntöön sekä kansallisten, EU:n ja kansainvälisten oikeusjärjestelmien lainoppiin), tietyn käsitteen eri nimityksiä (samalla kielellä ja joskus eri kielellä oikeusjärjestelmästä riippuen) ja selkeitä lähdeviittauksia (toiminnallinen vastine tai ilmaisu, vaihtoehtoinen muotoilu). Sinne on koottu myös varoituksia (riskisanoja eli eri kielten toisiaan muistuttavia termejä, joilla on kuitenkin eri merkitys, ja sekaannusta aiheuttavia tai vanhentuneita termejä) sekä käsittekaavioita, joiden avulla voi nopeasti hahmottaa käsitteiden väliset merkityssuhteet.

Lisätietoa hankkeesta:

Hankkeen historia (434 Kb)

Esite **Monikielinen vertaileva oikeussanasto** (2520 Kb)

Luettelo monikielisistä termitietueista:

Maahanmuuttolainsäädäntö (1747 Kb)

Perheoikeus (1936 Kb)

Euroopan unionin tuomioistuimen työjärjestys (1553 Kb)

Käsittekaaviot:

Maahanmuuttolainsäädäntö

Perheoikeus: [Polveutuminen](#) | [Avioliittolainsäädäntö](#) | [Perhetilanne](#)

Lisätietoja: [ota yhteyttä](#) hankkeesta vastaavaan tiimiin Euroopan unionin tuomioistuimessa.

Päivitetty viimeksi: 08/02/2019

Tätä sivustoa ylläpitää Euroopan komissio. Sivuston tiedot eivät välttämättä edusta Euroopan komission virallista kantaa. Komissio ei ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. EU:n sivustoihin sovellettavat tekijänoikeussäännöt löytyvät oikeudellisesta huomautuksesta.